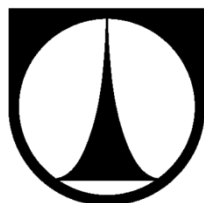

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Liberec 2021

Mgr. Zuzana Krupková

Výuka reálií v učebnicích angličtiny pro 1. stupeň

Závěrečná práce

Studijní program:

Studijní obor:

Autor práce:

Vedoucí práce:

DVPP Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Rozšiřující studium učitelství pro 1. st. ZŠ

Mgr. Zuzana Krupková

Mgr. Jiřina Nováková

Katedra primárního vzdělávání

Zadání závěrečné práce

Výuka reálií v učebnicích angličtiny pro 1. stupeň

Jméno a příjmení: **Mgr. Zuzana Krupková**

Osobní číslo: P19C00012

Studijní program: DVPP Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Studijní obor: Rozšiřující studium učitelství pro 1. st. ZŠ

Zadávací katedra: Katedra primárního vzdělávání

Akademický rok: **2019/2020**

Zásady pro vypracování:

Cíl: Porovnat zařazení výuky reálií v nejpoužívanějších učebnicích angličtiny na 1. stupni základních škola předvést v praxi multikulturní výchovu v hodinách anglického jazyka.

Metody: pozorování, komparace, analýza.

Požadavky: studium odborné literatury, výběr učebnic anglického jazyka pro první stupeň, porovnání zastoupení reálií v konkrétních učebnicích, vyhodnocení zjištěných výsledků.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

JANÍKOVÁ, V. a kolektiv., 2011. Výuka cizích jazyků, Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-3512-2.
MAŇÁK, J., 2007. Hodnocení učebnic, Brno: Paido edice pedagogické literatury. ISBN 978-807315-148-5.
PRŮCHA, J., 2011. Multikulturní výchova, Praha: Triton. ISBN 978-80-738-7502-2.
RIES, L., 2012. Svět cizích jazyků DNES, Brno: Didaktis. ISBN 978-80-89160-11-2.
Učebnice AJ z různých nakladatelství (Cambridge University Press, Oxford University Press, SPN – pedagogické nakladatelství a.s., PEARSON Longman)

Vedoucí práce:

Mgr. Jiřina Nováková
Katedra primárního vzdělávání

Datum zadání práce:

22. dubna 2020

Předpokládaný termín odevzdání: 1. května 2021

L.S.

prof. RNDr. Jan Pícek, CSc.
děkan

PhDr. Jana Johnová, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou závěrečnou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé závěrečné práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou závěrečnou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé závěrečné práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li závěrečné práce nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má závěrečná práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

27. dubna 2021

Mgr. Zuzana Krupková

Poděkování

Poděkování patří v první řadě vedoucí mé závěrečné práce, Mgr. Jiřině Novákové, za příjemnou spolupráci, profesionální vedení, zpětnou vazbu, podporu.

Speciální poděkování patří mému manželovi za korekturu, velkou podporu a trpělivost.

Anotace

Závěrečná práce se zabývá výukou reálií v učebnicích anglického jazyka a rozvojem interkulturních kompetencí u žáků prvního stupně.

V teoretické části jsou stručně zmíněny základní vzdělávací dokumenty, z nichž vychází požadavky na výuku anglického jazyka na základních školách. Dále jsou zde vysvětleny pojmy reálie a lingvoreálie a důvody potřeby výuky multikulturní výchovy.

Praktická část se zaměřuje na analýzu a porovnání sedmi učebnic z hlediska množství a kvality zpracování reálií, které se používají pro výuku anglického jazyka na prvním stupni. Dále se v praktické části nachází ukázka aplikace multikulturní výchovy v hodině anglického jazyka za pomoci jedné z analyzovaných učebnic.

Klíčová slova

anglický jazyk, výuka, reálie, učebnice, kompetence, analýza učebnic a reálií, první stupeň

Annotation

This final thesis deals with the teaching of realias in class-books of English and of development of intercultural competences by students of first grade.

Theoretical part briefly mentions the basic educational documents representing basis for the requirements for teaching English in primary schools. Furthermore, the concepts of realias and linguo-realias and the reasons for the need to teach multicultural education are explained.

The practical part focuses on the analysis and comparison of seven class-books in terms of quantity and quality of processing of realias that are used for teaching English in the first grade. Furthermore, in the practical part there is a demonstration of application of multicultural education in English language with the help of one of analyzed class-books.

Keywords

English, education, realias, class-books, competences, analysis of class-books and realias, first grade

Úvod	9
I. Teoretická část.....	11
1 Výuka cizího jazyka na 1. stupni základní školy	11
1.1 Základní vzdělávací dokumenty.....	11
1.1.1 Bílá kniha	11
1.1.2 Strategie vzdělávací politiky České republiky	12
1.1.3 Rámcový vzdělávací program (RVP)	12
1.1.4 Společný evropský referenční rámec	13
1.1.5 Školní vzdělávací program (ŠVP)	13
1.2 Zařazení výuky anglického jazyka v rámci ŠVP	13
1.2.1 Kompetence k učení	14
1.2.2 Kompetence k řešení problémů	14
1.2.3 Kompetence komunikativní.....	14
1.2.4 Kompetence sociální a personální.....	14
1.2.5 Kompetence občanské	15
1.2.6 Kompetence pracovní.....	15
1.3 Okruhy průřezových témat zařazené do předmětu	15
1.3.1 Učební plán.....	16
2 Reálie a lingvoreálie.....	16
2.1 Pojem reálií a lingvoreálií	16
2.2 Cíle výuky reáliím a lingvoreáliím	17
2.3 Výběr učiva	17
2.4 Didaktické prostředky.....	18
2.5 Didaktické postupy	18
2.6 Kontrola a hodnocení	19
3 Učebnice	19
3.1 Učebnice cizího jazyka	19
II. Praktická část.....	21
1 Specifikace výuky anglického jazyka a reálií na prvním stupni.....	21
2 Začlenění reálií v učebnicích angličtiny	22
3 Kritéria výběru posuzování učebnic	23
3.1 Seznámení s vybranými učebnicemi	24
4 Výběr z učebnic angličtiny pro první, druhou, třetí, čtvrtou a pátou třídu	25
4.1 První a druhý ročník.....	25

4.1.1 <i>Join Us for English Starter, Join Us for English 1</i>	25
4.2 Třetí a čtvrtý ročník	28
4.2.1 <i>Hello, kids!</i>	28
4.2.1.1 Učebnice <i>Hello, kids!</i> z hlediska začlenění reálií	29
4.3 Pátý ročník.....	30
4.3.1 <i>Hello, kids!</i>	31
4.3.2 <i>Bloggers 1</i>	32
4.3.2.1 Učebnice <i>Bloggers 1</i> z hlediska začlenění reálií.....	33
4.4 <i>Chit Chat</i>	35
4.4.1 Učebnice <i>Chit Chat</i> z hlediska začlenění reálií.....	35
5 Užití učebnice <i>Hello, kids!</i> při výuce reálií v hodině anglického jazyka	37
Závěr	40
Seznam použitých zdrojů.....	42
Seznam literatury	42
Internetové zdroje.....	42
Seznam příloh.....	44
Přílohy.....	45

Úvod

Cílem, který si tato závěrečná práce klade, je ukázat, v jakém rozsahu a skladbě je v učebnicích pro první stupeň zařazena výuka reálií. Pro naplnění zvoleného cíle jsem se rozhodla využít nejpoužívanější učebnice anglického jazyka pro první stupeň, které se v současné době v České republice používají pro výuku. Budu se dále snažit demonstrovat důležitost výuky cizího jazyka v kontextu referovaných reálií.

Celá práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část je složena ze tří hlavních kapitol. První kapitola předkládá základní vzdělávací dokumenty pro výuku, a to nejen cizích jazyků. Jedním z nich je Rámcový vzdělávací program, kde se v samostatné podkapitole věnujeme cílům výuky, a dále se zaměříme na klíčové kompetence. V další podkapitole rozebírám jiný mandatorní dokument, kterým je Školní vzdělávací program (ŠVP). ŠVP musí být v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem (RVP).

Druhá kapitola se zaměřuje na samotnou výuku reálií a lingvoreálií. Vedle vymezení základních pojmů souvisejících s tématem poukazují na nezbytnost výuky reálií a lingvorálií s tím, že se v této kapitole podrobněji věnuji výběru učiva, didaktickým prostředkům a zvoleným postupům.

Poslední, třetí kapitola, této práce podrobněji rozebírá, co se rozumí pod pojmem učebnice, přesněji pak učebnice cizích jazyků. Učebnice je zde představena jako jeden z hlavních nástrojů vzdělávání.

Praktická část je rozdělena do dvou hlavních částí. První část se zabývá komparací, v rámci které je porovnáváno sedm učebnic anglického jazyka frekventovaně používaných na prvních stupních základních škol. V úvodu představuji učebnice *Join Us for English*, podle kterých učím žáky v první a druhé třídě, následuje učebnice *Hello, kids!* podle kterých učím ve třídě čtvrté a páté. Jednotlivé učebnice představím nejprve v obecné rovině a poté se zaměřím na hlubší analýzu toho, nakolik jsou reálie v těchto učebnicích zastoupeny. Předjímám, že z přehledu každé komparované učebnice bude patrné, že s každým navazujícím ročníkem množství materiálu pro multikulturní výuku o anglofonních zemích přiměřeně stoupá. Abych tuto myšlenku potvrdila, pro hlubší analýzu a porovnání jsem si vybrala další dvě nejpoužívanější učebnice pro pátý ročník, a to *Bloggers* a *Chit Chat*.

V rámci hodnotící fáze této práce očekávám potvrzení mé hypotézy, že téma reálií v učebnicích do čtvrté třídy nebude ideálně zastoupené. Naopak očekávám, že s výukou

multikulturalismu budou lépe pracovat autoři učebnic pro pátý ročník. Cílem této praktické části také bude zjistit a posoudit, která ze zvolených učebnic pro pátý ročník má nejlépe zpracované téma reálií vztahujících se k anglicky mluvícím zemím.

Druhá část je praktickou ukázkou výuky reálií ve třetí třídě. Výuka byla realizována v Základní škole v Nové Vsi nad Nisou s podporou učebnice *Hello, kids!*, od Marie Zahálkové. Tato část popisuje jednu vyučovací hodinu, která zahrnuje přípravu, průběh a shrnutí této výuky anglického jazyka.

V závěru uvádím zjištěné poznatky z porovnávaných a analyzovaných učebnic a z praktické výuky ve třetí třídě na malotřídní Základní škole v Nové Vsi nad Nisou.

I. Teoretická část

1 Výuka cizího jazyka na 1. stupni základní školy

Vědomí široké veřejnosti ve vztahu k výuce anglického jazyka během několika málo let významně vzrostla a znalost anglického jazyka se stala téměř nezbytnou, respektive obecně anticipovanou znalostí každého člověka. Výuka anglického jazyka se odrazila ve školské reformě, kdy se v roce 2007 stala povinnou již od třetí třídy základních škol s tříhodinovou časovou dotací. Avšak díky Rámcovému vzdělávacímu programu je možné zavést výuku angličtiny již od prvního ročníku základních škol.

S povinným zavedením anglického jazyka již v tak brzkém věku žáků vyvstaly nové otázky, především jak nejlépe a zejména efektivně uchopit výuku cizího jazyka u dětí mladšího školního věku. Je tedy primárním účelem výuky cizího jazyka na 1. stupni základní školy vytvořit pozitivní vztah dětí k tomuto předmětu. Žáci by měli být vhodným způsobem vtaženi do výuky za účelem prohloubení jejich motivace k další výuce. Proto je třeba vhodně vybírat učebnice, studijní materiály či jiné didaktické pomůcky. Při výuce cizího jazyka na prvním stupni je nutné mít neustále na paměti, že potřeby a myšlení dětí mladšího školního věku jsou zcela odlišné a tudíž vyžadují uplatnění zcela odlišného přístupu. Imperativem našeho myšlení by mělo být vědomí toho, že především prvňáčci se dostávají rychlým tempem z období her a zábavy do úplně jiné situace, kdy se musí začít plně soustředit, učí se psát a číst a celkově jsou postaveni do nové pozice, kdy jsou výsledky jejich projevu kvalifikovaně hodnoceny. Je tedy vhodné, ne-li přímo nutné, výuku anglického jazyka prokládat hrami a vhodně volit výukové metody tak, aby byli žáci co nejvíce aktivně zapojeni.

1.1 Základní vzdělávací dokumenty

1.1.1 Bílá kniha

Základ pro realizační plány školského resortu tvořil závazný dokument Národní program rozvoje vzdělávání v ČR, jinak také zvaný Bílá kniha. Bílá kniha byla zároveň otevřeným dokumentem, který měl být hodnocen a revidován odbornou veřejností a v případě potřeby v požadovaném rozsahu pozměněn. Vláda schválila klíčový dokument s názvem Strategie vzdělávací politiky České republiky 2020 a Bílá kniha tak definitivně pozbyla svého naplnění (MŠMT 2002).

1.1.2 Strategie vzdělávací politiky České republiky

Strategie vzdělávání 2020 obsahovala tři body cílené prioritizace. Prvním bodem bylo snižování nerovnosti ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání by mělo být dostupnější a kvalitnější, dále byl zaveden povinný poslední ročník předškolního vzdělávání dětí. Sledovaným cílem bylo snížit počet odkladů docházky a povolovat odklad pouze ve výjimečných případech a to v součinnosti se systémem přípravných tříd. Druhou klíčovou prioritou byla podpora kvalitní výuky učitele. Cílem bylo dokončit a zavést karierní systém pro učitele a dále také posílit kvalitní výuku budoucích pedagogů. Posledním a neméně důležitým bodem bylo zajištění odpovědného a efektivního řízení vzdělávacího systému (MŠMT 2014). V současné době je pro rozvoj vzdělávací soustavy České republiky klíčový dokument Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030. Očekávaným cílem je modernizace vzdělávacího systému České republiky v oblasti regionálního školství, zájmového a neformálního vzdělávání a celoživotního učení, dále také řešení problémů, které v českém školství dlouhodobě přetrvávají (MŠMT 2019).

1.1.3 Rámcový vzdělávací program (RVP)

Výuka na 1. stupni základních škol, a pak i kontinuálně na ostatních stupních, se řídí Rámcovým vzdělávacím programem (RVP). Rámcový vzdělávací program musí být brán jako závazný metodologický soubor parametrů, na jehož základě školy tvoří své vlastní školní vzdělávací programy. Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání navazuje na RVP předškolního vzdělávání. V roce 2021 byl vydán revidovaný RVP pro základní vzdělávání, jehož cílem bylo přijmout ucelený rámec progresivních řešení a upravit obsah a podmínky vzdělávání tak, aby odpovídalo vývoji a přirozeným potřebám společnosti 21. století.

V RVP je formulována očekávaná úroveň vzdělání pro všechny stupně vzdělávání. RVP tedy vymezuje vzdělávací obsah, konkrétně učivo a očekávané výstupy. Snahou je provázat vzdělávací obsah s klíčovými kompetencemi a umožnit tak studentům získané vědomosti a dovednosti uplatit v praktickém životě. Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání je rozdělen na devět vzdělávacích oblastí. Cizí jazyk je zařazen do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. V této oblasti žáci objevují skutečnosti ze života lidí jiných zemí. Předpokládá se, že žáci získají jazykový základ pro komunikaci přesahující hranice České republiky, a to nejenom v rámci Evropy, ale i na globální úrovni. Žáci získávají informace o odlišných kulturách, tradicích, národních zvyklostech, přičemž v rámci tohoto vzdělávacího procesu je kladen důraz na uvědomění si důležitosti mezinárodního porozumění a vzájemné mezilidské tolerance. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích, které jsou uvedeny v RVP

ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (Národní ústav pro vzdělávání 2021).

1.1.4 Společný evropský referenční rámec

Společný evropský referenční rámec pro jazyky poskytuje na úrovni Evropské unie informace o tom, co se žáci musí naučit, aby byli schopni komunikovat bez jazykových bariér. Popis se rovněž týká kulturního kontextu, do něhož je jazyk zasazen. Rámec také definuje úrovně ovládání jazyka, které umožňují měřit pokrok studentů v každém stadiu učení se jazyku a v průběhu celého života studenta. Poskytnutím společného základu pro srozumitelný popis cílů, obsahu a metod Rámec si klade za cíl přispět ke srozumitelnosti kursů, sylabů a systému kvalifikačních osvědčení, za účelem podpoření mezinárodní spolupráce v oblasti rozvoje vzdělávání moderních jazyků. Stanovení objektivních kritérií závazným způsobem pro popis jazykové způsobilosti usnadní vzájemné uznávání kvalifikačních osvědčení získaných v různých studijních kontextech, a v obecné rovině usnadňuje vyšší mobilitu občanů členských států v rámci Evropské unie (MŠMT 2021).

1.1.5 Školní vzdělávací program (ŠVP)

Školní vzdělávací program je otevřený dokument, který si každá škola, dle svého zaměření, vytváří sama. ŠVP však musí být v souladu s již dříve zmíněným Rámcovým vzdělávacím programem. V ŠVP jsou uvedeny konkrétní učební plány veškerých vyučovacích předmětů. Na dodržování a plnění ŠVP dohlíží ředitel školy. Školní vzdělávací programy by se měly, stejně jako všechny výše uvedené kurikulární vzdělávací dokumenty, revidovat a aktualizovat v návaznosti na aktuální trendy ve společnosti.

1.2 Zařazení výuky anglického jazyka v rámci ŠVP

ŠVP malotřídní školy v Nové Vsi nad Nisou, kde učím a odkud budu také čerpat následující informace týkající se výuky anglického jazyka, nese motivační název „*Cesty do života*“. Při výuce anglického jazyka na prvním stupni je kladen důraz na rozvoj komunikačních schopností žáků. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu na příslušné jazykové úrovni, a dále pochopit kontext z poslechových cvičení. Důraz je též kladen na poznávání a výklad reálií, aktivní rozvíjení možností účastnit se jazykově orientovaných programů organizovaných ve spolupráci s partnerskými školami a poznávacích zájezdů, například do Anglie, případně i jiných zemí. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je kladen důraz především na mluvený projev a v přiměřené rovině se dorozumět (ŠVP ZŠ Nová Ves nad Nisou 2021).

1.2.1 Kompetence k učení

Výuka anglického jazyka přispívá k utváření, osvojování si a rozvíjení několika klíčových kompetencí. Jednou z nich je kompetence k učení. Tato kompetence je rozvíjena za pomoci aktivačních metod, jako například práce s textem či cizojazyčnou beletrií. Dále žáci vyhledávají ve slovnících pojmy, které dosud neznají nebo poslouchají autentický text. Kompetence k učení je také rozvíjena prostřednictvím konverzačních metod a pomocí kooperativní výuky. Během hodin anglického jazyka je možné realizovat projektovou formu výuky a tematickou výuku, kdy žáci například zpracovávají referát o zadaném tématu s vazbou k cizímu jazyku. Do hodin výuky anglického jazyka je vhodné zařadit motivační didaktické hry, jednoduché křížovky, říkadla a písně. Žákovi je v rámci tohoto procesu umožněno vnímat zhodnocení vlastního pokroku. Pedagog žákovi předkládá různé možnosti rozšíření slovní zásoby a také zajišťuje možnost volby metod při zpracovávání zadaných úkolů. Škola by žákům měla umožnit setkání s rodilým mluvčím či výjezd do zahraničí.

1.2.2 Kompetence k řešení problémů

Úkolem, který si klade kompetence k řešení problémů je obecný rozvoj schopnosti žáka porovnat zkušenosti nabyté v rámci žití v České republice s předpokládaným životem v cizích zemích. Žák je veden k tomu, aby snažil hledat souvislosti a společné či rozdílné znaky realit v podobě společenských událostí, významných svátků či tradic, jednotek míry apod. naší vlasti v porovnání s jinými státy. K naplnění této kompetence je využívána práce s internetem, časopisy, výkladovými slovníky, s mapou či autentickými materiály, jako například s prospekty. Nespornou výhodou je umožnění zkušenosti krátkého soužití v cizojazyčné rodině a prostředí jiného státu v rámci výměnných jazykových pobytů.

1.2.3 Kompetence komunikativní

Žákům je nabízen a vytvářen dostatek možností k mluvenému projevu, jakož i k četbě a poslechu a následnému nácviku opakováním z odposlechu. Komunikativní kompetenci žáci získávají rozhovorem například ve dvojicích či vhodně složených skupinách. Žáci se učí mluvit v rolích či v modelových situacích, aby si osvojili schopnost komunikace při řešení každodenních událostí. Žáci zpravidla komunikují v rámci prezentace svých projektů, které by měly být svojí povahou a rozsahem přiměřeně intelektuálnímu vývoji, věku a očekávaným jazykovým schopnostem příslušného dítěte.

1.2.4 Kompetence sociální a personální

Výuka realit v hodinách cizího jazyka by si měla klást za cíl ideální stimulaci podnětů zejména ve vztahu k pocitu národní identity, postavení a příslušnost České republiky zejména

v rámci evropského, ale i světového společenství. Žáci jsou kontinuálně a cíleně seznamováni s kulturními tradicemi anglosaských zemí. Žák by měl být veden k reálnému a přesvědčivému sebehodnocení a sebereflexi prostřednictvím diskusí o jednotlivých krocích svého pokroku a při postupném rozšiřování jazykového portfolia.

1.2.5 Kompetence občanské

Občanská kompetence je možné dosáhnout tím, že je žákům předkládán dostatek modelových situací k prokázání praktických jazykových dovedností ve společenských situacích. Cílem této kompetence by mělo být posilování hrdosti žáka vůči zemi, ve které se narodil a ve které žije, na straně jedné, postupné odstraňování bloků fakticky představujících jazykovou bariéru při prezentování svého města či vlasti.

1.2.6 Kompetence pracovní

Tato kompetence sleduje v rámci přidělených pracovních úkolů dosažení propojení jednotlivých jazykových znalostí a dovedností ve vztahu k ovládnutí jazyka a jeho využití v praxi. Žákům je poskytován prostor pro tlumočení, vytváření pracovních listů či při přípravě a prezentaci referátů (ŠVP Nová Ves nad Nisou ZŠ 2021).

1.3 Okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

V prvním ročníku jsou koncipovány jednotlivé okruhy tak, aby umožňovaly rozvoj tvořivého myšlení, při kterém se rozvíjí estetické cítění nejmladších žáků. Děti se učí pracovat s různými informačními zdroji, kde vyhledávají informace, přičemž tyto poznatky z různých vzdělávacích oblastí jsou následně propojovány do širších celků. Motivem vzdělávací činnosti na této úrovni je, aby se žáci byli schopni domluvit na přiměřené úrovni a dále, aby byli schopni vyjádřit a obhájit svůj názor. Žáci prvního ročníku se navzájem poznávají a učí se toleranci jednoho k druhému. Ve výuce bývají pravidelně zařazovány skupinové práce, při které se rozvíjí povědomí o občanské sounáležitosti a práci v týmu.

Ve druhém ročníku by měli být žáci schopni prezentovat a hodnotit konkrétní zadané úkoly za současného vedení k respektování odlišného názoru učitele a spolužáků. Učitel žákům poskytuje autentické materiály a děti mají také možnost využívat informační technologie a prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem. V tomto ročníku je po žácích vyžadována vyšší úroveň vyjadřování. Žáci poznávají realie cizích zemí, začínají chápat důležitost solidarity a tolerance v mezilidských vztazích s občany cizích národností, v kontextu jejich společenských, geografických či národnostních specifíků. Logickým cílem je co nejvíce propojit osvojování si cizího jazyka s názornými situacemi praktického života.

Ve třetím ročníku je do výuky zahrnuta Osobnostní a sociální výchova (OSV), kde žáci rozvíjí dovednosti pro učení a studium, jako jsou například cvičení smyslového vnímání, pozornost, soustředění, zapamatování či řešení problémů. OSV se také věnuje sebepoznávání, uvědomění si vlastní individuality v kolektivu a v neposlední řadě seberegulací. Žáci se začínají orientovat v mezilidských a kulturních vztazích, kterým se učí přiřazovat společensky očekávané hodnoty.

Mezilidským a kulturním vztahům se věnuje dále výuka anglického jazyka ve 4. a v 5. třídě, kdy si žáci uvědomují kulturní diferenciaci. Děti porovnávají zvyky a tradice, seznamují se s literaturou, písněmi a poezií v anglicky mluvících zemích. Ve 4. ročníku se uskutečňuje Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, kdy se žáci dozvídají příběhy dětí z jiných zemí a začínají se více zajímat se o život v Evropě a ve světě (ŠVP Nová Ves nad Nisou ZŠ 2021).

1.3.1 Učební plán

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3

2 Reálie a lingvoreálie

2.1 Pojem reálií a lingvoreálií

Nedílnou složku cizojazyčné výuky představují poznatky o reáliích a lingvoreáliích. V zahraniční literatuře panuje nejednotnost těchto termínů, ale v českém prostředí jsou vžité a funkčně vyhovující, a proto se k tomuto pojmenování přikláníme. Výuka reálií zakomponovanou do osnovy výuky cizího jazyka určitě není novým prvkem. Již ve středověku byly reálie využívány při výuce latiny, řečtiny a francouzštiny.

Reálie zahrnují poznatky týkající se geografických specifíků příslušných jazykových oblastí, jejich historického vývoje, hospodářských, politických, sociálních podmínek, kultury, umění, vědy a techniky i dalších okruhů v celém svém součtu charakterizující kulturu příslušné cizí země, jakož i jejího národa či národů (Hendrich, 1988, s. 115).

Lingvoreálie jsou poznatky o sémantické stránce jazykových prostředků. Do této oblasti patří význam slov a slovních spojení, frazeologie, jazykové etikety, terminologie či stylistické prostředky. Lingvoreáliemi jsou tedy myšleny jazykové prostředky, s nimiž je spjat význam i forma charakterizující život a zvyklosti dané cizojazyčné oblasti.

2.2 Cíle výuky reálií a lingvoreálií

Výuka reálií je svým obsahem podřízena hlavnímu vzdělávacímu cíli, který je svojí povahou úzce spjat s cílem výchovným. K jeho realizaci přispívá konfrontace poznatků o cizí zemi s fakty, jež charakterizují jednotlivé okruhy života a životních podmínek v žákově vlasti. Reálie jsou velmi bohaté na informace, obrázky či videa a z toho důvodu je jejich výuka zpravidla pro žáky velmi zajímavá. Žáci se při výuce reálií seznamují se zeměpisnými, ekonomickými, politickými, sociálními a kulturními skutečnostmi konkrétní cizojazyčné oblasti. Ovšem cílem výuky reálií není jen vštípit žákům věcné znalosti, ve stejně významné rovině za pomoci tohoto tématu jde i o rozvíjení a účelné propojení jejich znalostí jazykových prostředků, slovní zásoby a jejich řečové dovednosti. Jedná se tedy o cíl, který spojuje obsahovou neboli věcnou stránku učiva s cizojazyčnými prostředky a komunikativními dovednostmi, které zde slouží k přenosu informací (Hendrich, 1988, s. 116).

Výuka lingvoreálií přispívá převážně k přesnému chápání obsahu či významu jednotlivých slov. Znalost lingvoreálií má také žáka vést k vědomí, že každé slovo může mít různé významy i stylistická zbarvení v závislosti na verbálním nebo situačním kontextu. Žáci by měli vědět, že v každém jazykovém prostředku se odráží historický vývoj národa, tedy že i jazyk se v různých geografických oblastech vyvíjí a mění po stránce výrazové, významové, ale i v návaznosti na historický vývoj daného státu akcentováním aktuálních potřeb a zájmů příslušné společnosti. Výuka lingvoreálií by měla vést k dosažení vědomí toho, že jazyk má své vrstvy horizontální, tedy dialekty či nářečí a pak také vrstvy vertikální jako jsou různé funkční styly. Lingvoreálie tedy svým obsahem slouží primárně komunikativnímu cíli, při jehož naplňování zpřesňují obsah i funkci jazykových prostředků a zdokonalují tak ústní i písemnou komunikaci. Žák však získává i věcné znalosti a tím výuka lingvoreálií plní také funkci vzdělávací, popřípadě i výchovnou či motivační (Hendrich, 1988, s. 116).

2.3 Výběr učiva

Pokud jde o reálie, rozlišují se tři druhy učiva. První druh učiva reálií představují učebnice nebo obdobné materiály, jejichž náplň má spíše obecnější a trvalejší platnost. Oproti tomu existuje učivo aktualizací charakteru, jehož obsah by měl sloužit spíš jako vhodná pomůcka pro formulování obecnějších poznatků. Třetím druhem učiva jsou učitelovy

komentáře, ať již předem připravené či spontánní, které jsou určeny buď k uvádění nových jevů a jejich výkladů, nebo které slouží k procvičování, popřípadě i opakování.

Všechny tři druhy učiva by měly být svým obsahem i rozsahem přiměřené z hlediska cíle danému stupni, druhu výuky a také v souladu s věkem žáků, vzděláním či zaměřením. Uspořádání učiva by mělo zachovávat princip přechodu od obecných znalostí ke zvláštním, dále pak po jazykové stránce uplatnění pravidla od snadnějšího k obtížnějšímu. Nejdůležitějším úkolem učitele je podat každé téma co nejvíce věcně a poutavě tak, aby žáky motivoval k dalšímu učení. Během výuky reálií a lingvoreálií by měly být hojně využívány vhodné materiály či pomůcky vizuální, předmětné i auditivní, tak aby bylo žákovi učení co nejvíce usnadněno. Učivo reálií i lingvoreálií je tedy nutné předem cílevědomě naplánovat, tak aby byl obsah výuky co nejvíce přínosný, autentický a pro žáky atraktivní (Hendrich, 1988, s. 117).

2.4 Didaktické prostředky

Pro výuku reálií i lingvoreálií primárně slouží především učebnice cizího jazyka a s ní související materiály včetně souborů audiovizuálních pomůcek. Vhodné je také využití různých časopisů vycházejících v angličtině. Cennou pomůckou při výuce anglických reálií a lingvoreálií jsou různé autentické materiály ilustrující příslušnou tematiku, jako jsou například jízdní řády, jízdenky, vstupenky, divadelní a jiné kulturní programy, plakáty, mapy, prospekty a podobně (Hendrich, 1988, s. 117).

2.5 Didaktické postupy

Každý učitel cizího jazyka by při výuce měl postupovat v souladu se všemi základními pedagogickými, didaktickými a metodickými principy. Velký důraz je kladen na přiměřenost obsahu a rozsahu učiva, kdy učitel využije vhodných pomůcek i dostupné didaktické techniky tak, aby byl jeho výklad co nejvíce názorný. Kromě textů z učebnice a ostatních textových materiálů a nahrávek je pro žáka nejvíce přínosné a ceněné učitelovo vyprávění o cizí zemi podložené jeho vlastními zkušenostmi. Neméně zajímavé a přitažlivé jsou osobní zkušenosti žáka, který si připraví referát o své cestě do cizí země. Po jeho prezentaci by měla následovat diskuse za účelem zapojení i ostatních spolužáků. Další možností, jak rozvíjet dovednost čtení i písemného projevu, stejně jako získávání informací o reáliích či lingvoreáliích, je dopisování si se zahraničním kamarádem (penfriending). Ideálním stavem by měla být pedagogova stimulace žáků k proaktivnímu vyhledávání těchto možností rozvoje jejich jazykových schopností spojenou s podporou učitele v případě jakýchkoli souvisejících dotazů žáků.

Pedagog by měl při výuce reálií i lingvoreálií dbát na cizojazyčný ráz výuky a uchylovat se tak v co nejmenší možné míře k materštině. Tím důležitější ovšem je, aby učitel zvolil přiměřené jazykové prostředky odpovídající stupni pokročilosti výuky a neměl by tedy neuváženě rozšiřovat slovní zásobu o odborné termíny a složité větné konstrukce. Při výuce reálií a lingvoreálií je nutností, aby byl učitel co nejvíce informován o společenském, hospodářském a kulturním dění v dané cizojazyčné oblasti i ve světě (Hendrich, 1988, s. 118).

2.6 Kontrola a hodnocení

Žák by měl ovládat nejen obsahovou, ale i jazykovou a řečovou stránku jazyka. Hlavním kritériem při kontrolování a hodnocení znalostí reálií a lingvoreálií jsou považovány cílové požadavky stanovené učebními osnovami pro příslušný stupeň výuky. Při hodnocení je však také nutné přihlížet k žákovu zájmu, k jeho celkovému rozhledu, k aktivitě i píli. Kvízy, ústní zkoušení, testy či soutěže mohou být tedy pouze jen jedním z aspektů při celkovém hodnocení žáka (Hendrich, 1988, s. 119).

3 Učebnice

Učebnice, jako jeden z hlavních hodnověrných pramenů didaktických prostředků, neodmyslitelně patří ke školní edukaci již od starověkých dob. Učebnice slouží především jako zdroj obsahující soubor informací, které musí prezentovat uživatelům. Dále, jak už je výše zmíněno, je učebnice současně didaktickým prostředkem, který řídí žákovo učení, například pomocí otázek či úkolů. Učebnice jako metodická pomůcka rovněž usnadňuje učitelovo vyučování, tím, že například udává učitelovi vhodné množství učiva pro určitou časovou jednotku výuky. Třetí a poslední funkce učebnice, která patří k elementárním pravidlům, je funkce organizační a orientační, kdy učebnice uživatele informuje o způsobech jejího využívání, například pomocí doplňujících pokynů, závěrečného rejstříku či obsahu. Učebnice tedy konkretizuje učební osnovy a má normativní a instruktivní charakter z hlediska výchovných a vzdělávacích cílů, obsahu, kvalifikovaných metod a doporučených forem práce (Průcha, 2002, s. 277-278).

3.1 Učebnice cizího jazyka

Jak již bylo zmíněno, učebnice je základním zdrojem didaktických pravidel, prostředků a metod, jež svým uspořádáním zakotvuje výchovné a vzdělávací cíle. Kromě toho, že je učebnice hlavním pramenem žákova poznání, tak také obsahuje podněty podporující náležitou žákovu motivaci, zejména pomocí jednoduchých křížovek, kvízů, ilustrací a podobně. Neméně důležitým principem nadále zůstává, že profesně a kvalifikovaně koncipované učebnice při

zachování shodného obsahu na straně jedné a odlišných nuancí vyplývajících ze zpracování tématu rozdílnými autorskými kolektivy, svojí povahou zajišťují naplnění shodného cíle při vyučování daného cizího jazyka na všech typech základních škol.

Každá učebnice cizích jazyků se obvykle člení na tematické okruhy a lekce. V každé kvalitní učebnici cizího jazyka by měla být opakovací lekce „Revision“, jež má sloužit k průběžnému upevňování znalosti učiva. Na konci knihy je zpravidla zařazen abecedně seřazený překladový slovník, který obsahuje slovní zásobu obsaženou v učebnici. Dále také bývá na konci učebnice často uveden stručný přehled probraného mluvnického učiva. Každou lekci tvoří výchozí text, slovní zásoba, mluvnické jevy, tedy fonetické a pravopisné, soustava cvičení, aktivizační materiály a doplňkové texty.

Základní řazení výchozích textů v učebnicích anglického jazyka je na texty monologické a dialogické. Monologické texty učitelé využívají pro nácvik čtení, formulování otázek a odpovědí a zpětnou reprodukci obsahu. Dialogy mají výraznou komunikativní hodnotu při užívání cizího jazyka v běžných životních situacích a jsou zpravidla velmi pozitivně přijímány žáky z důvodu jejich individuálního a aktivního zapojení do studijního procesu. Oba tyto typy textů mají být při výuce cizího jazyka vyváženě koncipovány.

Učivo gramatiky a slovní zásoby je vybráno v souladu s učebními osnovami a dále také z hlediska frekvence použití v praxi. Výklad by měl být pro větší názornost přehledně a výrazně graficky uspořádán, dle potřeby též doprovázen ilustracemi a audiovizuálními příklady.

Cvičení mají v učebnici sloužit k nácviku a osvojení jazykových prostředků a řečových dovedností. Důraz je kladen na fonetickou stránku jazyka, jelikož je pro porozumění mluvenému slovu i pro dorozumívání zásadní. Pro zohlednění těchto pravidel jsou v učebnici systematicky rozvržena fonetická, intonační a rytmičná cvičení (Hendrich, 1988, s. 398).

Součástí každé lekce v jazykové učebnici by měly být aktivity podporující motivaci žáka, kdy svým obsahem posilují jeho zájem o učení. K tomu slouží především doplňkové texty, které obvykle obsahují úryvky literárních děl, zeměpisné zajímavosti či odborně zaměřené články (Hendrich, 1988, s. 398). A přesně těmto tematickým oddílům učebnic angličtiny pro první stupeň se nyní budeme podrobněji věnovat v praktické části této práce.

II. Praktická část

1 Specifikace výuky anglického jazyka a reálií na prvním stupni

Jak je již na samém počátku práce uvedeno, je třeba mít na paměti, že výuka cizího jazyka u dětí mladšího školního věku má svá specifika, zejména pak pokud výuka anglického jazyka probíhá ve škole již od prvního ročníku. Zda je správné učit cizí jazyk hned v první třídě či již během předškolního vzdělávání ponechme stranou, jelikož obecná veřejnost věří, že raná výuka angličtiny přínosná je. Odborníci se s touto myšlenkou neztotožňují, přičemž dospívají k závěru, že výuka v raném věku rozhodně neznamená, že se dítě naučí více, neboť na základě jimi předkládaných argumentů nejsou děti zvyklé používat svou paměť obdobně jako dospívající, kteří dosahují lepších výsledků až v pozdějším věku. Ať už je to jakkoli, pro mě osobně, jako pro učitelku anglického jazyka, je nejdůležitější to, že žáci mají z výuky cizího jazyka radost a baví je krok po kroku se připravovat na další studium anglického jazyka na druhém stupni.

Co při výuce angličtiny shledávám nepochybně jako přínos, je skutečnost, že děti nejsou ještě tolik stydlivé, jako v pozdějším věku a nemají tak tedy zábrany se vyjadřovat v cizím jazyce. Připravenost a kvalifikovanost pedagoga je nesporně na místě, jelikož se žáci učí napodobováním, přijímají od něj informace, které následným používáním a opakováním upevňují a učí se tak primárně porozumět zákonitostem anglického jazyka.

Učitel by se měl snažit, aby se výuka anglického jazyka stala pro žáky primárního vzdělávání výzvou, a aby i jimi byl tento předmět vnímán jako předmět, na který se těší. Dle mé zkušenosti není totiž pro pedagoga větší odměnou, než když jeho žáci mohou hrdě demonstrovat, co vše se již v angličtině naučili.

Jsem toho názoru, že je nutné při hodině používat nejen anglický jazyk, ale také jazyk mateřský, jelikož jak je známo, u dětí prvního stupně jsou myšlenkové operace vázány na názorné poznání a konkrétní předměty. Hodina anglického jazyka by tedy měla zahrnovat především názorné aktivity, nejlépe se zapojením pohybového aparátu. Dále by měla být hodina plná rýmovaček, říkanek, rytmických písniček či vyprávění. Při výuce na prvním stupni je velmi důležité časté střídání a různorodost aktivit. Učitel by měl umět pracovat s hlasem, volit tedy vhodnou intonaci, hlasitost a tempo řeči. Třída by měla být vybavena různorodým množstvím praktických pomůcek, obrázků či plakátů pomáhajícím žákům znázornění toho, co se mají v hodinách anglického jazyka naučit.

Učitel při výuce anglického jazyka na prvním stupni používá opakující se aktivity, neboť je známo, že pro žáky mladšího školního věku je dodržování jistých zásad a rituálů během vyučování více než přínosné.

S výukou gramatiky jistě nebudeme pospíchat a počkáme, až budou děti na její výuku mentálně zralí a připravení. Do té doby žáci přijímají gramatiku nenásilnou formou skrze opakování a zapojováním do různých vzdělávacích aktivit. Do vysvětlování gramatiky se učitel pouští až ve chvíli, kdy to daná situace bude vyžadovat, přičemž její rozsah přizpůsobuje aktuálním znalostem dětí.

Bez ohledu na skutečnost, že celá řada specifíků při výuce anglického jazyka je podrobněji rozebírána až v rámci středoškolského učiva, i při vzdělávání na základních školách mohou být tyto odlišnosti vhodně a názorně rozebrány. Jde například o rozdíly mezi používáním lexikálně odlišných výrazů v rámci britské a americké (popřípadě i australské a kanadské aj.) angličtiny pro obsahově shodné pojmy, a to na úrovni lingvistické, jakož i často zásadní a distinktivní rozdíly ve výslovnosti ve shora uvedených geografických oblastech na úrovni fonetické (odlišný akcent). Pouze okrajově zmiňuji, avšak nechávám stranou specifické rozdíly při výkladu odlišné gramatiky v britské a americké angličtině, neboť jak je již výše uvedeno, hlubší výklad a výuka gramatiky spadá do vyšších stupňů vzdělání.

Žáky na prvním stupni hodnotíme v anglickém jazyce hlavně pozitivně, avšak učitel by si měl dělat poznámky o pokrocích každého žáka. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, na které by měl být dáván velký důraz. Učitel respektuje tempo každého žáka a jeho primárním úkolem je vzbudit v dětech zájem o tento předmět.

2 Začlenění reálií v učebnicích angličtiny

Výuka reálií patří k tématům, o nichž je v posledních desetiletích v didaktice cizích jazyků aktivně diskutováno. Interkulturní učení nabývá v současnosti na významu v souvislosti s globalizací, na kterou reagují stěžejní dokumenty jazykové vzdělávací politiky, a to jak evropské, tak i české. Právě v učebnicích cizích jazyků by měla být vhodná témata prezentována způsobem, aby byla výuka více interkulturně zaměřena a ve svém důsledku vedla k hlubšímu porozumění mezi lidmi různých národností, a to jak na úrovni verbální, tak i nonverbální. Dle mého názoru je zapotřebí zařazovat do učebnic více svojí povahou poutavých témat reálií, která by přispívala k rozvoji schopností a dovedností potřebných při interkulturní

komunikaci, jelikož právě učebnice spoluurčují, co se žáci dozvědí nejen o samotném cizím jazyce, ale i o lidech žijících v jiné zemi či sociálně-kulturně odlišné geografické oblasti.

Většina autorů se v učebnicích anglického jazyka zaměřuje na práci s textem a celkové porozumění s využitím řečových dovedností, a to vše s ohledem na věk a znalosti žáků, kterým je výukový materiál určen. Některé učebnice mají reálie zařazeny vždy za každou jednotlivou lekci, jiné zase kumulují výukové materiály týkající se interkulturní výchovy v samostatné sekci na samém konci učebnice. Některé zajímavosti z anglicky mluvících zemí, převážně pak aspekty každodenního života, se žáci mohou dozvědět v jednotlivých částech učebnice, například v oddílu „Reading“. Ke každé učebnici má žák k dispozici pracovní sešit, ve kterém si dále procvičuje a upevňuje své nabyté znalosti. Texty v učebnici i pracovním sešitě jsou poté doplněny názornými obrázky či fotografiemi.

Srovnání cizojazyčné kultury s tou naší bohužel není uvedeno skoro v žádné z učebnic anglického jazyka pro první stupeň. Učitel by měl být tudíž inspirován ke kontinuálnímu zajišťování aktuálních informací a další kreativní práci s daným tématem. Co shledávám velmi pozitivně je to, že žáci při výuce reálií nepracují pouze s textem prostřednictvím čtení či poslechu, ale jsou také náležitě motivováni k aktivní komunikaci a spolupráci se spolužáky.

3 Kritéria výběru posuzování učebnic

Nyní se tedy zaměřím na samostatný výběr učebnic anglického jazyka pro první stupeň. V České republice je na trhu dle mého názoru relativně velké množství učebnic anglického jazyka pro druhý stupeň, s kvalitními učebnicemi pro první stupeň to však tak pozitivně nevidím. Bohužel se mi nepodařilo zjistit důvod tohoto nedostatku učebního materiálu, zejména v kontextu vědomí, že výuka anglického jazyka je povinná minimálně od třetí třídy, a to již od roku 2007.

Většinou tedy učitel angličtiny stojí před nikoli zrovna lehkým úkolem zvolit na tu nejvhodnější učebnici pro své žáky a jejich výuku. Čeho by si tedy měl učitel primárně všimnout při výběru kvalitní učebnice? Jistě ho bude zajímat přehlednost učebnice a návaznost probíraného učiva. Návaznost by také měla být transparentně propojena s mezipředmětovými vztahy. Každá učebnice musí mít především odbornou správnost a její obsah a cíle se musí shodovat s kurikulárními dokumenty mandatorní povahy (RVP ZV). Obsah učiva by měl být adekvátně obtížný a rozsah přiměřený věku a stupni žákova vývoje. S tímto tvrzením rovněž úzce souvisí, jak je již zmíněno v teoretické části, že učebnice musí plnit funkci motivační, kdy

popisuje situace ze života, které děti zaujmou a probudí v nich touhu po dalším rozvoji. S tím také souvisí, zejména jedná-li se o učebnice pro první stupeň, nutnost zařazení dostatečného množství vhodného obrazového materiálu, jako například ilustrací, mapek a podobně. Každá učebnice cizího jazyka by měla tolerovat hodnoty, postoje, normy a tradice daného státu. Učitel se dále musí rozhodnout, zda zvolí učebnici angličtiny publikovanou zahraničními autory či bude preferovat práci autorů českých. Závěrem také nesmíme opomenout cenu učebnice, která nás při jejím výběru bude zajisté rovněž zajímat.

3.1 Seznámení s vybranými učebnicemi

Učebnice, které jsem zvolila a se kterými budu dále pracovat v této závěrečné práci, byly schváleny MŠMT a jsou tedy zařazeny do seznamu učebnic pro základní vzdělávání pro vzdělávací obor Cizí jazyky, vyhovují tudíž principům stanoveným RVP ZV.

Anglický jazyk učím na prvním stupni na malotřídní Základní škole v Nové Vsi nad Nisou šestým rokem. Již předtím jsem zde však působila řadu let při studiu na vysoké škole v rámci kroužku anglického jazyka, jak na prvním stupni, tak v mateřské škole, která se rovněž nachází v budově naší školy. Při nástupu do práce jsem respektovala výběr učebnic, které učinily kolegyně působící přede mnou. Jednak proto, že jsem se do té doby o učebnice anglického jazyka pro první stupeň příliš nezajímala, svoji roli však také hrála cena učebnic, která není zanedbatelná, zejména v situaci, kdy naše škola hradí všem žákům nejen učebnice, ale také pracovní sešity. Díky podrobnější a hlubší přípravě věnované této závěrečné práci mám nyní lepší možnost zhodnotit kvality učebnic angličtiny v rámci České republiky. Díky nabytým zkušenostem při praktické výuce anglického jazyka mám rovněž možnost vyhodnotit, zda aktuálně používané učebnice na naší škole využijeme i v budoucích ročnících.

Nejprve tedy nastíním obsahové prvky učebnic, se kterými pracuji každý den, přičemž hlavním cílem bude snaha o zhodnocení, jakým způsobem a v jakém rozsahu je v daných učebnicích pro první až pátý ročník zastoupena výuka reálií. Následně jsem pro porovnání a bližší analýzu zvolila zřejmě nejvíce využívané učebnice v České republice pro pátý ročník, které by se výuce reálií na prvním stupni měly věnovat nejvíce.

Jak jsem již dříve zmínila, anglický jazyk na naší malotřídní škole učím ve všech ročnících, tedy od první do páté třídy. Již výše bylo uvedeno, že je nelehkým úkolem vybrat učebnice anglického jazyka pro první stupeň, myšleno zejména pro první a druhý ročník, kdy výuka angličtiny není povinná pro všechny školy.

4 Výběr z učebnic angličtiny pro první, druhou, třetí, čtvrtou a pátou třídu

4.1 První a druhý ročník

4.1.1 *Join Us for English Starter, Join Us for English 1*

Učebnice, *Join Us for English* od britského nakladatelství Cambridge, používáme jako učební materiál na naší škole v první a druhé třídě. Zjistila jsem, že tato učebnice má návaznost i do dalších ročníků. Zřejmě však vzhledem k tomu, že se anglický jazyk na naší škole začal od první třídy vyučovat později, kdy už naše škola pracovala od třetí třídy s učebnicemi od Marie Zahálkové *Hello, kids!*, učebnice se neobnovovaly, ale pouze byly dokoupeny učebnice pro první a druhou třídu. Učebnice pro první ročník nese název *Join Us for English– Starter* a *Join Us for English 1* pro ročník druhý. Řada těchto učebnic zahrnuje učebnici, pracovní sešit, metodiky pro učitele, CD s poslechovými cvičeními a další vhodné doplňující materiály. Každou probranou lekci z učebnice si mohou žáci procvičit v pracovním sešitě, kde je navíc po každých čtyřech lekcích lekce opakovací „Revision“ 1, 2 a 3, v případě učebnice pro druhý ročník nacházíme pouze lekce „Revision“ 1 a 2.

Součástí učebnic jsou takzvané „stickers“ – samolepky, žáci tedy učebnici využívají aktivně, kdy do ní nalepují, stříhají a píší. Učebnice *Join Us* je podle mého názoru pro žáky relativně dosti motivační a vhodně rozvíjí jejich vzdělávání. Do učebnice je zařazeno velké množství písniček a ilustrací. Text je sjednocen jak po stránce obsahové, tak i metodické. Slovní zásoba obsažená v těchto učebnicích je aktuální a vyhovuje požadavkům současného jazyka. S ohledem na věk a schopnosti žáků, kdy v prvním ročníku žáci zpravidla ještě neumějí dostatečně psát, je kladen velký důraz na komunikaci a procvičování řečových dovedností v rámci komiksových příběhů, které jsou dětmi velmi oblíbené.

Join Us for English Starter je rozdělena do osmi lekcí, *Join Us for English 1* pak má devět lekcí. Na konci každé lekce je část nazvaná „Check your English“, kde se žáci učí sebehodnocení „My progress“, a to tak, že sami zhodnotí své zlepšení (viz příloha č. 1). V rámci výchovných a vzdělávacích strategií učebnice zohledňuje věk i zájmy žáků a zároveň bere v potaz žáky s odlišnými vzdělávacími potřebami. Dle mého názoru jsou tedy prostřednictvím této učebnice rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

4.1.1.1 Učebnice *Join Us* z hlediska začlenění reálií

Na konci obou dílů učebnic nacházíme krátkou část věnovanou reáliím, bohužel však tato sekce nemá návaznost v pracovních sešitech. Jediné zastoupení zde mají reálie komunikativní, věnující se svátkům a tradicím a reálie interkulturní, kdy jsou žáci vyzváni učitelem k porovnání s vlastní kulturou a českými zvyklostmi.

V učebnici *Join Us for English 1* v rámci šesté lekce nazvané „Clothes“ například nacházíme část pojmenovanou „School Uniforms“, kde se žáci pomocí krátkých textů dozvídají o tom, že v britských školách jsou studenti povinni nosit do školy stejné oblečení. Žákům je vysvětlen důvod, proč tomu tak je, poté jsou podporováni k aktivnímu zapojení a dosažení úsudku o rozdílnosti každodenního života dětí u nás a v zahraničí.

Pokud má učitel pocit, že výuka reálií není v těchto učebnicích dostatečně zastoupena, což si myslím i já, je vhodné si nachystat dostatečné množství aktivit a doplňujících materiálů na celou hodinu a dále se zamyslet nad tím, kde všude lze dětem nenásilnou formou ukazovat něco ze zemí, jejichž jazyk se učíme. Jako názorný příklad bych ráda uvedla, a to hned v rámci učebnice pro první ročník - *Join Us for English Starter*, její lekci třetí, ve které se děti začínají učit barvy. Žákům ukážeme britskou, americkou a například českou vlajku a aktivně je zapojíme do pojmenování barev. Žáci tak přirozeně získávají představu o tom, jak vypadají vlajky anglicky mluvících zemí.

Z mých zkušeností mohu potvrdit, že nejvhodnějším prostředím pro výuku jazyka, především pak pro výuku reálií, je vhodně vybavená učebna cizích jazyků, kde mají žáci obrázky vlajek stále na očích. I přesto, že jsou učebnice *Join Us for English* od známého britského nakladatelství, je překvapující zjištění, že v prvních dvou dílech učebnice, žáci nenarazí ani na jeden obrázek britské vlajky. Je tedy na učiteli, aby byl dostatečně připraven na výuku anglického jazyka a měl zájem o to, aby žáci hned od začátku své výuky si osvojovali základní povědomí o reáliích, a to minimálně těch britských. Jak jinak uvést žáčky prvního stupně do výuky cizích jazyků, než je vhodně namotivovat a přesvědčit je o důvodech a výhodách znalosti cizího jazyka.

<i>Join Us for English Starter</i> – 1. ročník – REÁLIE - přehled	
Christmas	cíl: poslechnout si anglickou písničku, poznat a následně přijmout a respektovat tradice jiných zemí

	aktivity: poslech, odpovědi na otázky, zpěv a mluvení, psaní, vytvoření pohlednice
Easter	cíl: poznat jak v Británii slaví Velikonoce, pochopit a respektovat tradice jiných zemí aktivity: mluvení, odpovědění na otázky, porovnání našich a britských tradic, nácvik výslovnosti
Holidays	cíl: dokázat napsat krátký pohled ze zahraniční dovolené aktivity: psaní, příprava pohledu, práce ve dvojicích, poslech, kontrola čtením

<i>Join Us for English 1 – 2. ročník – REÁLIE - přehled</i>	
School Uniforms	cíl: pochopit význam nošení školních uniforem v jiných zemích a vyjádřit svůj postoj aktivity: čtení, porozumění textu a následné přiřazování textu k příslušným fotografiím, mluvení, nácvik výslovnosti
Christmas	cíl: naučit se anglickou písničku, seznámení se s oslavou Vánoc ve Velké Británii a U.S.A., pochopit a respektovat tradice aktivity: poslech, zpěv, mluvení, diskuse, vytvoření vánoční pohlednice, psaní
Easter	cíl: seznámení s velikonočními zvyky a tradicemi ve Velké Británii a U.S.A., naučit se respektu a uznání vůči odlišným zvyklostem aktivity: mluvení, poslech, dialogy, práce s internetem, nácvik výslovnosti, kreativní tvoření velikonoční pohlednice, psaní

4.2 Třetí a čtvrtý ročník

4.2.1 *Hello, kids!*

Učebnice *Hello, kids!* od české autorky Marie Zahálkové využíváme na naší škole při výuce anglického jazyka od třetího do pátého ročníku. Tento učební materiál jsem převzala, stejně jako učebnice výše zmíněné, od svých předchozích kolegyní. Na práci s touto učebnicí jsem si během několika let své pedagogické praxe zvykla, avšak i když tato kniha vyhovuje požadavkům SERRJ a RVP ZV, nemohu konstatovat, že bych byla s tímto učebním materiálem příliš spokojená.

Učebnice pro každý ročník obsahuje třicet dvoustránkových lekcí, přičemž od čtvrtého ročníku po každých čtyřech lekcích navazují lekce opakovací „Revision“. Kniha je díky barevnému rozlišení lekcí přehledná a žáci i učitelé se v ní snadno a rychle orientují.

Vzhledem k věku a mentálním schopnostem žáků je výklad gramatiky v těchto učebnicích omezen na minimum. Žáci si osvojují gramatiku pomocí takzvaných drilových cvičení. K upevnění probrané látky a slovní zásoby slouží pracovní sešit, který je zpracován stejně přehledným způsobem jako učebnice. Pro snadnější orientaci a práci, každá lekce a stránka v učebnici přesně souhlasí s lekcí i stránkou v pracovním sešitě.

Pozitivně vnímám, že učebnice *Hello, kids!* zohledňuje věk a očekávané zájmy žáků. Důraz je kladen především na motivaci k učení se cizímu jazyku, osvojení základů správné výslovnosti, získání potřebné slovní zásoby a zvládnutí jednoduchých konverzačních témat v míře přiměřené věku žáků. Dále se žáci dozvědí zajímavosti ze života anglicky mluvících zemí, naučí se několik říkanek a písniček.

Tematický učební plán na celý školní rok včetně stanovených klíčových kompetencí je učitelům k dispozici v metodické knize. Kromě obvyklých informací zde pedagog nalezne přehled slovní zásoby z předešlých ročníků a dále tipy na vhodné aktivity pro výuku cizích jazyků. Metodika dále nabízí pro účely opakování testy určené ke kopírování.

Co se týká výuky reálií, obávám se, že sada učebnic od Marie Zahálkové pro první stupeň, není příliš systematicky řazena, jak bude následně patrné v přehledu výuky reálií na jednotlivých stupních. V učebnicích postrádám příběhy či informace, které by lépe zachycovaly situace ze současného reálného života.

4.2.1.1 Učebnice *Hello, kids!* z hlediska začlenění reálií

Na rozdíl od výše zmiňované učebnice *Join Us for English* nemohu vytknout učebnici *Hello, kids!* pro třetí ročník absenci autentických obrázků či fotek z anglofonních zemí. Hned v první lekci s názvem „Hello“ se objevují fotografie britské a americké vlajky, to samé se znovu opakuje v lekci jedenácté s názvem „Who is this?“. Jako pozitivní pak vnímám, že se v této lekci představují děti z Čech, Velké Británie a U.S.A, přičemž mají reálná jména z dané země (Jan x Jack x John). Další lekce, která se zabývá výukou reálií, konkrétně tradicemi a svátky jiných zemí, nese název „Halloween“, a dále „At Christmas“ (viz příloha č. 2). Díky těmto tématům se žáci přiměřeně seznamují s prvními reáliemi anglického jazyka. Učebnici *Hello, kids!* od Marie Zahálkové lze využít především jako motivační vstup do studia cizích jazyků, přičemž následně už záleží na učiteli, jakým způsobem připraví hodiny výuky reálií tak, aby žáky vhodně motivoval a směřoval k tvořivému aktivnímu přístupu k jazyku.

Učebnice *Hello, kids!* pro čtvrtý ročník základní školy navazuje na Angličtinu pro třetí ročník ZŠ, kterou systematická výuka cizího jazyka začíná. S její pomocí žáci proniknou o trochu více nejen do základů správné výslovnosti, ale také se dozvědí více zajímavostí ze života zemí, kde se mluví anglicky. Výuka reálií je v této učebnici prezentována velmi interaktivní formou. Z vlastní zkušenosti mohu uvést příklad z deváté lekce, kdy mají žáci povídat o své hračce. Toto cvičení mají děti velmi rádi, neboť je jim toto téma velmi blízké. V této lekci autoři vložili obrázek typického červeného londýnského dvoupatrového autobusu (Double-decker), či tradičního žlutého amerického školního autobusu (American school bus). Mimo jiné můžeme tento z hlediska reálií pro U.S.A. typický autobus dále najít ve dvacáté šesté lekci s názvem „Today“ (viz příloha č. 3). Učitel může dále zapojit žáky do komunikace nad tématem skvělým k výuce reálií, a to, co vše je typické pro Velkou Británii a pro U.S.A. V tomto cvičení jsou uváděna hlavní města obou hlavních zástupců anglosaských zemí, a to Londýn a Washington DC. Učitel se žáky vyhledává tato města na mapě a následně si o nich povídají. Toto téma je také ideální pro skupinovou projektovou práci. Podobné téma je ve dvanácté lekci s názvem „My hobbies“, kde je poslechové cvičení o sbírce ze zahraničních cest. Žáci zde povídají o hříčkách z Velké Británie, Irska a U.S.A. (viz příloha č. 4).

<i>Hello, kids!</i> – 3. ročník – REÁLIE - přehled	
Halloween	cíl: přijmout a respektovat svátky a tradice jiných zemí, seznámení s novou slovní zásobou

	aktivity: poslech, čtení, odpovídání na otázky, dialogy
At Christmas	cíl: poslechnout si a naučit se anglickou vánoční písničku, pochopit a respektovat tradice jiných zemí aktivity: čtení, mluvení, poslech, vyrábění přáníčka, nácvik správné výslovnosti nové slovní zásoby

<i>Hello, kids! – 4. ročník – REÁLIE - přehled</i>	
How many cars are there?	cíl: žáci se seznámí s typickými dopravními prostředky Velké Británie a U.S.A., dále se seznámí s hlavními městy Londýn a Washington D.C. aktivity: poslech, čtení, psaní, povídání, práce s mapou, skupinová práce
My hobbies	cíl: znát a umět vyhledat na mapě Irsko, Velkou Británii a U.S.A. aktivity: psaní, čtení a poslech s porozuměním, vyhledávání na internetu a na mapě, dialogy

4.3 Pátý ročník

Jak je patrné z výše uvedeného, malé zastoupení výuky reálií v učebnicích anglického jazyka pro první stupeň přece jenom můžeme nalézt. Již učebnice pro první třídu se přiměřeně snaží žákům ukázat, že výuka angličtiny nespočívá pouze ve znalosti cizích slovíček a obtížné výslovnosti, ale že je také třeba pochopit a poznat tradice a život v cizích zemích. Bez ohledu na to, zda děti začínají s cizím jazykem v první třídě, nebo až ve třetím ročníku, měly by od samého počátku vnímat fakt, že znalost angličtiny je v dnešním světě neopominutelná. Nakonec toto vědomí již mnozí z nich už poznaly na cestách či o dovolené s rodiči. Žáci by měli vědět, že s angličtinou mají možnost poznat svět, ale také nové přátele, získat zajímavé zaměstnání nejen doma, ale i v zahraničí. Znalost angličtiny zkrátka k dnešnímu modernímu člověku patří.

Ačkoli se nám může zdát co do obsahu výuky reálií její množství nedostatečné, musíme mít na paměti věk žáků a brát v potaz, že se žáci s cizím jazykem teprve seznamují. Z předešlých přehledů výuky reálií v jednotlivých ročnících můžeme vidět, že čím déle mají žáci angličtinu, tím více jsou reálie v učebnicích zastoupeny. Jelikož je tedy v učebnicích angličtiny od prvního do třetího ročníku opravdu minimální množství reálií, pro porovnání v této práci jsem zvolila dvě jiné nejpoužívanější učebnice anglického jazyka pro pátou třídu.

4.3.1 *Hello, kids!*

Na učebnici *Hello, kids!* pro čtvrtý ročník navazuje učebnice *Hello, kids!* pro pátý ročník. Žák by se měl díky této učebnici seznámit s reáliemi anglicky mluvících zemí, nahlížet do jejich historie a poznávat vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic. V páté lekci „The weather“ – počasí, si žáci opakují svátky jednotlivých ročních období, se kterými se již seznámili v předchozích letech (například Easter, Halloween, Christmas). Následující lekce nese název „Computers“, a ačkoli se toto téma týká primárně počítačů a jejich využití, nalezneme zde fotky nejznámějších londýnských památek (viz příloha č. 5), se kterými lze následně žáky seznámit a opět zadat například skupinovou práci na téma Londýn. S prvním souvislejším textem týkajícím se přímo reálií se naši žáci setkávají až v páté třídě v jedenácté lekci s názvem „What time?“, obsahující text věnující se Londýnu (viz příloha č. 6). Autorka této učebnice, již několikrát zmiňovaná paní Marie Zahálková, se snaží zařadit alespoň dílčí množství informací ze života zemí, kde se mluví anglicky, a to kamkoli to jen lze. Například v devatenácté lekci „Farm Animals“ se hovoří mimo jiné o krocanovi a hned zde nalezneme krátkou zmínku o tom, že krocan je typickým vánočním pokrmem ve Velké Británii a U.S.A. V následující lekci se žáci dozvídají další důležitou informaci týkající se Velké Británie, a to je národní měna, kterou se zde platí (pound – £ – libra, a pence) (viz příloha č. 7). Dvacátá sedmá lekce pak nese název „The UK and The USA“. V této lekci se žáci seznamují pomocí poslechu a souvislého textu s reáliemi Velké Británie a U.S.A. Žáci se dozvídají nejen geografické informace o těchto zemích, je zde také krátká zmínka o britské královské rodině či původ typicky americké žvýkačky či hamburgeru. Lekce je doprovázena velkým množstvím fotografií a obrázků (viz příloha č. 8).

<i>Hello, kids!</i> – 5. ročník – REÁLIE - přehled	
The weather	cíl: znát svátky a tradice Velké Británie a U.S.A. (Halloween, Easter, Christmas)

	aktivity: čtení a poslech s porozuměním, odpovídání na otázky, mluvení
What time is it?	cíl: poznat hlavní památky Londýna, umět na mapě vyhledat Londýn aktivity: čtení a poslech s porozuměním, práce s mapou, nácvik výslovnosti
How much is it?	cíl: seznámit se s měnou Velké Británie aktivity: nácvik výslovnosti, poslech, čtení s porozuměním, dialogy, porovnání naší měny s měnou cizí
The UK and The USA	cíl: dozvědět se základní geografická fakta o Velké Británii a U.S.A., umět najít konkrétní místa na mapě aktivity: poslech, čtení s porozuměním, odpovědi na otázky, hledání významu slov, hledání v mapě a na internetu, mluvení, skupinová práce

4.3.2 Bloggers 1

Učebnice *Bloggers* vznikla díky jednomu z největších nakladatelských domů v Evropě, společnosti Klett. Česká verze plně odpovídá požadavkům RVP pro výuku angličtiny jako prvního cizího jazyka, přičemž klade především důraz na praktickou stránku výuky a k tomu nabízí velké množství aktivit pro silnější i slabší žáky. Každou lekci uvádí jeden z hrdinů učebnice, který pochází z bilingvní rodiny. Tato postava vždy představí jedno město z anglicky mluvící země a Prahu. Na začátku každé lekce najdeme přehled dovedností, které si v průběhu lekce žáci osvojí. Součástí učebnice je i DVD, obsahující autentická videa o Londýně, New Yorku, Dublinu, Los Angeles a Praze a následně jsou v učebnici připraveny aktivity spojené se sledováním příslušných obrazových materiálů. Každá lekce v oddílu A-D zahrnuje video, které je vždy tematicky propojené s tématem probíraným v předmětné lekci. Obrazové materiály v učebnici se formátem přibližují youtuberským videím a jsou tudíž předurčeny k tomu, aby byly silným motivačním prvkem učebnice, plníce však souběžně svůj didaktický účel.

Nová gramatika je vždy uvedena v modrých rámečcích, rozšiřující slovní zásoba pak v oranžových. V rámečku „Let's play“ jsou umístěny jednoduché hry, které jsou časově

nenáročné jak na přípravu, tak na realizaci. Každou lekci tvoří uzavřené dvojstrany A, B, C, D, které slouží k osvojení nové slovní zásoby a gramatických jevů pomocí jazykových dovedností. Důraz je kladen především na poslech a mluvení. Rámeček „MINI CHALLENGE“ jsou aktivity realizované ve dvojicích či skupinách, které si kladou za cíl procvičit komunikativní dovednosti.

4.3.2.1 Učebnice *Bloggers 1* z hlediska začlenění reálií

Učebnice *Bloggers 1* mě z hlediska pojetí výuky a zařazení reálií mile potěšila. Učebnice je rozdělena do pěti velkých lekcí, přičemž reálie nacházíme v každé lekci. První lekce je z hlediska reálií zaměřena na Londýn, žáci díky videu objeví krásy starobylého Londýna. Stránky věnované tomuto tématu jsou plné autentických fotografií hlavního města Velké Británie doprovázené pěknými cvičeními pro další práci (viz příloha č. 9). Druhá lekce nese název „An American family“, kde se žáci podívají na video o známých osobnostech a seznámí se s americkým městem a jeho hlavními památkami, konkrétně s New Yorkem (viz příloha č. 10). V třetí lekci se žáci seznamují s hlavním městem Irska, s Dublinem. Čtvrtá lekce nese název „Home sweet home“ a reálie se zde věnují americkému městu Los Angeles. Poslední kapitola se věnuje našemu hlavnímu městu Praze.

Na závěr učebnice je část s názvem „Culture“. Tento blok je zaměřený na anglosaské tradice (Halloween, Christmas, St Valentine's Day, Easter) a obsahuje dále doplňkové texty ke čtení a mapy. V části nazvané „Reading“ se žáci seznamují s některými americkými spisovateli – zastoupeni jsou James Patterson, Chris Van Dusen či Ken Nesbitt. V samém závěru učebnice jsou žákům zobrazeny mapy U.S.A., mapa anglicky mluvících zemí a mapa Britských ostrovů. Poté následuje sekce nazvaná „Bloggerpedia“, kde jsou shrnuty základní informace o Spojených státech amerických, Irsku, České republice a Spojeném království Velké Británie a Severního Irska (viz příloha č. 11).

<i>Bloggers – 5. ročník – REÁLIE - přehled</i>	
London	cíl: poznat památky Londýna a orientovat se na mapě aktivity: práce ve dvojicích, odpovídání na otázky, poslech
New York	cíl: poznat známá místa New Yorku a orientovat se na mapě,

	aktivity: práce s mapou, práce ve dvojicích, kvíz, poslech,
Dublin	cíl: znát základní fakta o Irsku a orientovat se na mapě, poznat typicky irské předměty či svátky aktivity: poslech, práce s mapou a internetem, přiřazování, odpovídání na otázky, práce ve dvojicích
Los Angeles	cíl: poznat významná místa v Los Angeles, orientovat se na mapě aktivity: práce s mapou, odpovídání na otázky, práce ve skupině, dialogy
Prague	cíl: být schopen představit hlavní památky Prahy a umět uvést jejich názvy anglicky aktivity: poslech s porozuměním, odpovídání na otázky, práce s mapou, nácvik výslovnosti
Halloween	cíl: poznat, pochopit a respektovat svátky a tradice jiných zemí aktivity: psaní, čtení, práce ve skupině i ve dvojicích, vyhledávání na internetu
Christmas	cíl: poznat odlišnosti ve slavení svátků v jiných zemích aktivity: čtení s porozuměním, hledání významu nových slov, nácvik výslovnosti, odpovídání na otázky, hledání rozdílů
St Valentine's Day	cíl: poznat svátky a tradice jiných zemí aktivity: odpovídání na otázky, čtení, mluvení, práce ve dvojicích, psaní, nácvik výslovnosti
Easter	cíl: poznat a respektovat tradice a svátky v cizích zemích

	aktivity: porovnání našich a britských Velikonoc, psaní, překlad, čtení s porozuměním, mluvení
1. Book „ <i>Public school superhero</i> “ by James Patterson	cíl: poznat americké autory dětských příběhů a vyjádřit svůj postoj
2. Book „ <i>Hello, I am Lily from New York City</i> “ by Jaco & Stéphane Husar	aktivity: čtení s porozuměním, hledání významu nových slov, nácvik výslovnosti, překlad, mluvení, odpovídání na otázky, práce se slovníkem
3. Book „ <i>The story of Saint Patrick</i> “ by James A. Janda	
4. Book „ <i>If I built a house</i> “ by Chris Van Dusen	
5. Book „ <i>Back to school shopping</i> “ by Kenn Nesbitt	

4.4 Chit Chat

Chit Chat je další učebnicí, která je určena pro žáky, kteří s anglickým jazykem na prvním stupni začínají. Tato dvoudílná učebnice vydávaná oxfordským vydavatelstvím, žákům pomáhá rozvíjet čtení, psaní, poslech a mluvení. Každá kniha je rozdělena do dvanácti lekcí. Žáci předem vědí, co se naučí díky přehledně ucelené mluvnici. Kniha je pro žáky atraktivní díky bohatému množství barevných ilustrací, neboť hlavními postavami *Chit Chatu* jsou broučci, Superstars a roztomilá dinosaurka. Zpestřením výuky jsou jistě komiksové příběhy, které se v *Chit Chatu* nacházejí. Učebnice je plná říkanek a písniček, jejichž melodie jsou velmi chytlavé. Žáci se dále v této knize učí o každodenním životě lidí v anglicky mluvících zemích.

4.4.1 Učebnice *Chit Chat* z hlediska začlenění reálií

Část věnovaná výuce reálií je v učebnicích *Chit Chat* soustředěna v závěrečné části knihy. *Chit Chat 1* přibližuje žákům slavení Halloweenu, Vánoc a Velikonoc. Žáci se učí básničky, písničky, vytváří vánoční i velikonoční přání (viz příloha č. 12).

Na konci učebnice *Chit Chat 2* se nachází stránka věnovaná vánočním zvykům a tradicím, na kterou navazuje část s názvem „New Year“. Dalšími svátky či tradicemi typickými pro anglicky mluvící země zmíněné v učebnici jsou Valentine's Day a Pancake Tuesday. V učebnici *Chit Chat* je se studenti seznámí s historickou legendou o Svatém Jiří a v samotném

závěru učebnice je zachycena zeměpisná část věnovaná Velké Británii a Irsku (viz příloha č. 13).

Chit Chat – 5. ročník – REÁLIE - přehled	
Halloween	cíl: poznat, přijmout a respektovat tradice anglicky mluvících zemí aktivity: poslech, hledání významu nových slov, čtení, mluvení, nácvik výslovnosti, předvádění
Christmas	cíl: poznat a respektovat tradice jiných zemí aktivity: poslech, čtení, předvádění, tvoření, psaní, zpívání, mluvení, dialogy
Easter	cíl: poznat a respektovat slavení svátků v jiných zemích aktivity: zpěv, čtení, poslech, psaní velikonoční pohlednice
New Year	cíl: naučit se nová slovíčka vztahující se k Silvestru a slavení konce roku, naučit se novoroční písničku aktivity: poslech, čtení s porozuměním, odpovídání na otázky, mluvení, zpěv
Valentine's Day	cíl: poznat a respektovat tradice jiných zemí aktivity: poslech, zpěv, psaní valentýnského přáníčka, práce ve dvojicích, mluvení, čtení
Pancake Tuesday	cíl: poznat slavení svátků a tradice v jiných zemích aktivity: poslech, čtení, práce se slovníkem, práce ve skupině, psaní
Saint George and the Dragon	cíl: poznat historický příběh, naučit se pracovat se slovníkem aktivity: čtení s porozuměním, poslech, překlad, odpovídání na otázky, práce ve skupině, překlad, práce s internetem

The UK and Ireland	cíl: znát základní fakta o Spojeném království Velké Británie a Irsku, orientovat se na mapě aktivita: práce s mapou a internetem, práce ve skupinách, čtení s porozuměním, odpovídání na otázky

5 Užití učebnice *Hello, kids!* při výuce reálií v hodině anglického jazyka

Datum: 16. 10. 2020, (10:15 – 11:00)

Místo: ZŠ Nová Ves nad Nisou

Učitel: Mgr. Zuzana Krupková

Ročník: 3. třída

Počet žáků: 11

Pomůcky: učebnice *Hello, kids!* pro třetí ročník, CD + přehrávač, tabule, křídly, elektronické tablety, lepidlo, čtvrtka A2, pastelky

Téma výuky: Halloween

Cíl výuky: Žák se seznámí se svátkem Halloween a souvisejícími tradicemi v anglicky mluvících zemích. Žák se naučí vnímat kulturní rozdíly mezi svou zemí a anglicky mluvícími zeměmi. Žák nabyde novou slovní zásobu, kterou bude schopen aktivně používat v krátkých větách.

Příprava výuky:

1. Úvodní motivační aktivita (5 minut)

- Přivítání žáků a navázání komunikace v angličtině – *Hello, how are you today?*
- Zahřívací *warm-up* aktivita – Žáci stojí v kruhu, házejí si s míčkem, kdo drží míček, musí říct anglické slovíčko na předem zadané téma. V případě naší hodiny se jednalo o číslce 1 – 12, kdy si žáci zopakují látku z minulé hodiny. Kdo zopakuje číslo, které řekne spolužák před ním, musí udělat tři dřepy

2. Hlavní část hodiny (35 minut)

- Brainstorming na téma Halloween (česky i anglicky) (5 minut)
- Poslech – strana 18, cvičení 1. v učebnici. Poté si společně se žáky cvičení ještě jednou přečteme a přeložíme (10 minut)
- Hledání ztracených otázek a odpovědí. Ve třídě jsou schované lístečky se třemi otázkami. Žáci jsou rozděleni do tří družstev a každé družstvo musí najít jednu otázku. Poté si každá skupinka vezme tablet a dohledá na internetu informace tak, aby žáci i za pomoci učitele dokázali správně odpovědět na následující otázky: *What do you know about Halloween? Where does the word Halloween come from? When do we celebrate Halloween? And why?*
- Společná práce – skupina, která zjistí potřebnou odpověď, jde na poslední stanoviště, kde je nachystaná čtvrtka A2, lepidlo a kreslicí potřeby. Žáci nalepí otázku na čtvrtku a pod ní napíší, co zjistili o daném tématu na internetu. Dále svou část čtvrtky ozdobí tematickým halloweenským obrázkem. To samé postupně udělá každá skupina a tím třídě vznikne společný Halloweenský projekt, kterým si děti následně mohou vyzdobit učebnu. Učitel dohlíží na to, aby se do práce zapojili postupně všichni žáci a aby vyhledané odpovědi byly správné (15 minut)
- Nacvičení otázky *Are you...?* Žáci si zahrají hru Jsi...? Jeden žák se posadí zády ke třídě. Za něj se postaví jeho spolužák a úkolem sedícího žáka je zjistit, kdo za ním stojí (5 minut)

3. Závěr hodiny (5 minut)

- Posadíme se s dětmi na koberec do kroužku a prohlédneme si společně vytvořený projekt Halloween. Žáci povídají o tom, co zjistili a co je zaujalo. Dále porovnávají naše Dušičky a slavení Halloweenu a snaží se vyjádřit svůj postoj k těmto dvěma tradicím. Na závěr děti zhodnotí, co se jim o hodině líbilo, co je bavilo a naopak, co se jim příliš nelíbilo. Žáci také ohodnotí sami sebe a jejich přínos do skupinové práce

Průběh výuky:

Hodina anglického jazyka začala hned po velké přestávce. Jelikož žáci na naší škole tráví velkou přestávku na školní zahradě, chvíli vždy trvá, než všichni z přestávky dorazí zpět do svých lavic a zklidní se. Proto se vždy na začátku hodiny obracím na třídu a navazuji s ní komunikaci v angličtině, jednak proto, aby žáci postupně začínali věnovat svou pozornost výuce cizího jazyka, a dále se snažím o navození celkové pozitivní studijní atmosféry. Každá hodina angličtiny začíná přivítáním žáků, na kterou navazuje moje otázka: *Hello kids, how are*

you today? Odpovědi žáků na tento dotaz jsou vždy stejné: a) *I am happy*. b) *I am tired*. c) *I am hungry*. d) *I am fine*. e) *I am sad*.

Na první konverzační aktivitu navazuje *warm-up* fáze. Tentokrát jsem zvolila házení míčkem a při této činnosti si žáci zopakovali látku z minulé hodiny. Všichni žáci si číslice krásně pamatovali z minulé hodiny, pouze dva chlapce jsem musela maličko ukáznit, jelikož pojali tuto hru spíš jako pokračování vybíjené z velké přestávky. Úplné zklidnění třídy nastalo až při Brainstormingu, kdy se opravdu zapojili všichni žáci. Poté následoval krátký jednoduchý poslech, kde se žáci seznámili s novými slovíčky týkajícími se halloweenských převleků – *witch*, *ghost* a *magician*. Z gramatiky si žáci osvojili osobní zájmena *I am* a *You are*.

Během velké přestávky, kdy byli žáci mimo třídu, jsem po místnosti poschovávala lístečky s otázkami k hlavní aktivitě. O hodině se pak žáci rozdělili do tří skupin (4+4+3). Jelikož je tato třída zvyklá často pracovat ve skupinkách, nenastal žádný problém při rozdělování dětí. Žákům jsem objasnila, co je čeká, přičemž informace o tom, že budou chvíli pracovat i s tabletem sklídila velmi pozitivní ohlas. Žáci pracovali samostatně a v poklidu, s vědomím, že pokud pracují ve skupině, musí mezi sebou mluvit klidným hlasem, aby nerušili ostatní při práci. Děti si daly se společným projektem opravdu záležet a nakonec jsme přesáhli určený čas pro tuto aktivitu a už nám nezbyl čas na hru *Are you...*?

Společně jsme shrnuli, co jsme zjistili o Halloweenu a popovídali si o této tradici. Na závěr hodiny v komunikačním kroužku se většina žáků shodla na tom, že se jim Halloween stejně jako naše Dušičky moc líbí. Dále každá skupina vyhodnotila svého nejplatnějšího člena při společné práci a navzájem se všichni pochválili. Zjistili jsme, že žáci, kteří se nezapojili do hledání informací na tabletu, naopak velmi pomohli s kreslením či psaním na společnou čtvrtku.

Závěr

V této závěrečné práci jsem se zabývala tím, do jaké míry se učebnice anglického jazyka pro první stupeň věnují výuce reálií, popřípadě lingvoreálií.

Na základě hlubší analýzy a porovnání sedmi učebnic se potvrdily mé původní domněnky. V učebnicích pro první až čtvrtý ročník je velmi málo sekcí věnovaných tomuto tématu, bez ohledu na to, zda se jedná o učebnice od britského nakladatelství Cambridge či od české autorky Marie Zahálkové. Avšak s ohledem na věkovou skupinu žáků a s tím, že se děti teprve seznamují s prvním cizím jazykem, vnímám množství materiálů v těchto učebnicích za limitně dostačující. Pro přesnější srovnání jsem zvolila ve své práci tři různé učebnice pro pátý ročník, v nichž jsem analyzovala obsah a rozsah zastoupených reálií. V závěru této práce docházím k domněnce, že nejlépe s výukou témat týkajících se multikulturalismu v anglicky mluvících zemích pracuje učebnice *Bloggers 1* od nakladatelství Klett. Tato graficky moderní a pestrá učebnice je plná zajímavých a aktuálních témat.

Učebnice *Hello, kids!*, od Marie Zahálkové předkládá žákům také několik zajímavých témat vhodných pro výuku reálií anglicky mluvících zemí a pro rozvoj interkulturních kompetencí. Avšak v případě této učebnice primárně záleží na učiteli angličtiny, jakým způsobem dokáže eliminovat případné nedostatky a do jaké míry je tento pedagog schopen zpestřit výuku.

Učebnice *Chit Chat* mi přijde z vybraných knih nejméně odborně zpracovaná. Největší nedostatky vnímám v ilustracích, které mi přijdou vzhledem k věku žáků až příliš dětské. Ačkoli se mi zdají zvolené texty v učebnici celkem zajímavé, postrádám k nim vhodně navazující cvičení. Poukazuji dále, že učebnici *Chit Chat* od oxfordského nakladatelství pomalu dobíhá schvalující doložka od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Ve druhé části praktické sekce mojí práce ukazuji názorný příklad jedné vyučovací hodiny praktické výuky reálií ve třetí třídě Základní školy v Nové Vsi nad Nisou. Žáci této třídy pracují s učebnicí *Hello, kids!*. Jelikož mi probírané téma Halloween, nepřišlo v učebnici nejlépe zpracované, a to jak z hlediska obsahu, tak i rozsahu, čerpala jsem aktivity pro tento svátek v jiných materiálech, abych dané téma rozvedla tak, aby byla hodina žákům přínosná v rozvíjení multikulturních kompetencí.

Rozvoj výpočetní techniky v současné době umožňuje žákům v praxi využívat elektronické podoby učebnic nebo vyhledávat informace pro výuku na internetových stránkách,

přesto se osobně domnívám, že tištěné učebnice jsou i nadále nenahraditelným pracovním materiálem, který nelze při výuce cizích jazyků nepoužít. Svou funkci však mají učebnice nejen pro žáky, ale také pro učitele. Jsem přesvědčena o správnosti myšlenky, že je vhodné při výuce anglického jazyka začlenit zajímavé a aktuální zdroje informací, které by měly žáky vhodně motivovat k dosažení lepších studijních výsledků a celkově v nich utvářet pozitivní náhled na druhý, v současnosti nejpoužívanější, jazyk na světě. Vhodně zvolený výukový materiál pro výuku reálií anglicky mluvících zemí napomáhá u žáků rozvíjet vzájemnou toleranci, úctu a pochopení k odlišným národnostním, kulturním, sociálním či náboženským zvyklostem, se kterými se mohou potkat v jejich budoucím životě.

Seznam použitých zdrojů

Seznam literatury

GERNGROSS, G., PUCHTA, H., 2006. *Join Us for English 1*. 1. vyd. Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-67915-2.

GERNGROSS, G., PUCHTA, H., 2006. *Join Us for English Starter*. 1. vyd. Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-67905-3.

HENDRICH, J. a kol., 1988. *Didaktika cizích jazyků*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.

HRABĚTOVÁ, P., MIKULKOVÁ, M., CRYER, K., 2018. *Bloggers 1*. 1. vyd. Praha: Klett. ISBN 978-80-7397-264-6.

PRŮCHA, J., 2002. *Moderní pedagogika*. 2. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-631-4.

SHIPTON, P., 2002. *Chit Chat 1*. 1. vyd. Oxford University Press. ISBN 978-0-19-437826-0.

SHIPTON, P., 2002. *Chit Chat 2*. 1. vyd. Oxford University Press. ISBN 0-19-437835-7.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ. *Cesty do života*. Nová Ves nad Nisou: ZŠ, 2021. Dokument je dostupný v ředitelně ZŠ Nová Ves nad Nisou.

ZAHÁLKOVÁ, M., 2006. *Hello, kids!*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. ISBN 80-7235-319-5.

ZAHÁLKOVÁ, M., 2007. *Hello, kids!*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-353-8.

ZAHÁLKOVÁ, M., 2008. *Hello, kids!*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. ISBN 978-80-7235-385-9.

Internetové zdroje

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Bílá kniha* [online]. [vid. 2021-24-02]. Praha: MŠMT.

Dostupný z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/bila-kniha-narodni-program-rozvoje-vzdelani-v-cr?highlightWords=b%C3%ADl%C3%A1+kniha>.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Společný evropský referenční rámec* [online]. [vid. 2021-25-02]. Praha: MŠMT.

Dostupný z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/spolecny-evropsky-referencni-ramecprojazyky?highlightWords=spole%C4%8Dn%C3%BD+evropsk%C3%BD+referen%C4%8Dn%C3%AD+r%C3%A1mec>.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Strategie vzdělávací politiky 2020* [online]. [vid.2021-24-02]. Praha: MŠMT.

Dostupný z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-vzdelavaci-politiky-2020-1?highlightWords=strategie+vzd%C4%9Bl%C3%A1vac%C3%AD+politiky>.

NÁRODNÍ ÚSTAV PRO VZDĚLÁVÁNÍ. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* [online]. [vid. 2021-24-02]. Praha: NÚV.

Dostupný z: <http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-zakladni-vzdelavani>.

Seznam příloh

Příloha 1: Check your English

Příloha 2: At Christmas

Příloha 3: Today

Příloha 4: My hobbies

Příloha 5: Computers

Příloha 6: What time?

Příloha 7: How much is it?

Příloha 8: The UK and the USA

Příloha 9: New school, new life

Příloha 10: An American family

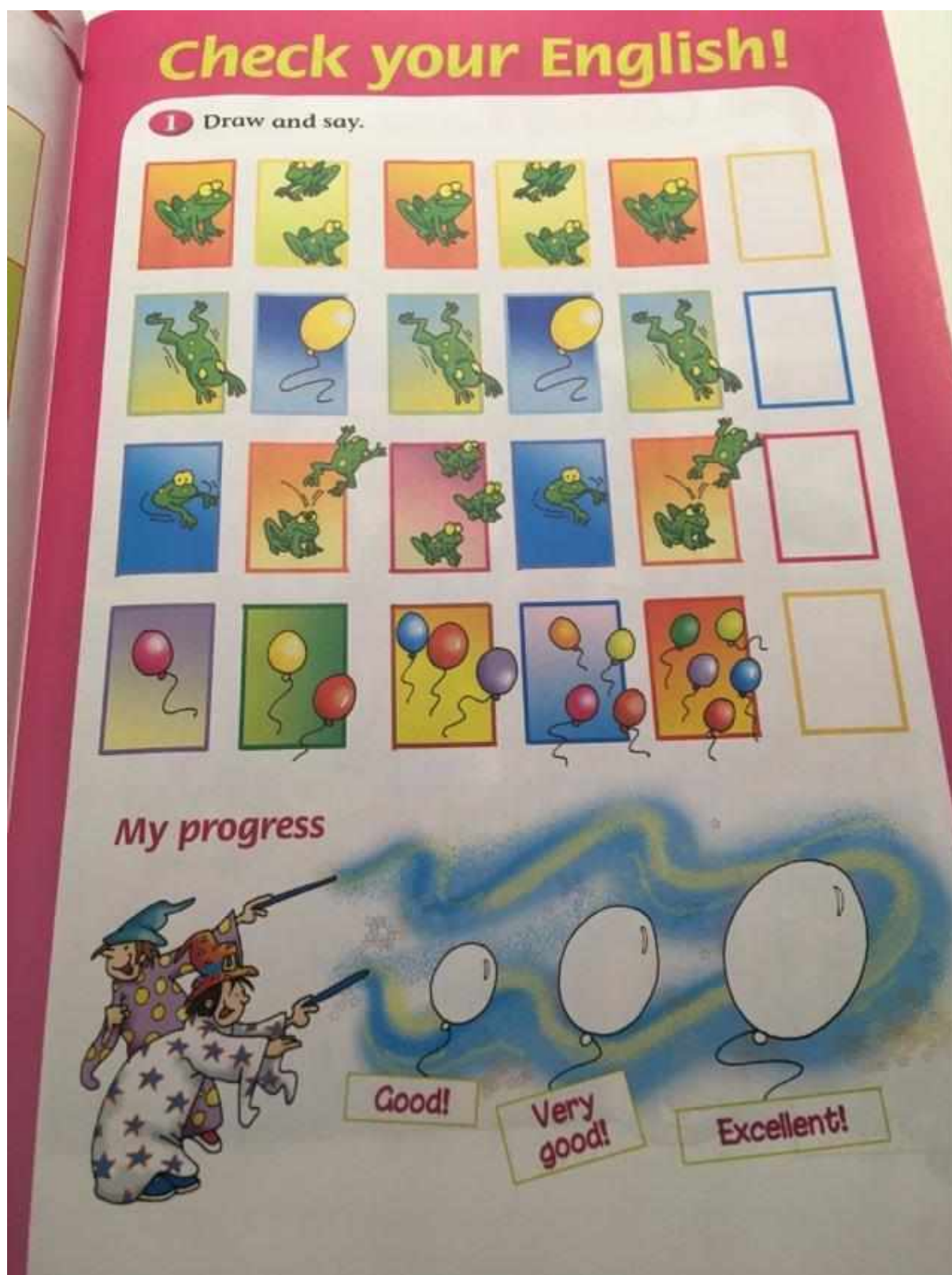
Příloha 11: Bloggerpedia

Příloha 12: Christmas (Chit Chat)

Příloha 13: The UK and Ireland

Přílohy

Příloha 1: Check your English

AT CHRISTMAS

Unit 13

Christmas tree

1. POSLOUCHEJ A ČTI.

present

Christmas at Christmas tree star	Vánoce a Vánoce at Christmas hvězda	bell present candle sweets	zvonček dárěk svíčka sladkosti
---	--	-------------------------------------	---

O VÁNOCÍCH

Lekce 13

2. POSLOUCHEJ, POČÍTEJ A ŘÍKEJ.

four candles

two stars

three presents

two bells

one candle

one star

one present

one bell

3. PTEJ SE A ODPOVÍDEJ.

How many stars?

4. POSLOUCHEJ, ZPÍVEJ A VYROB PŘÁNÍČKO.

*We wish you a Merry Christmas
and a Happy New Year.*

We wish you ...
a Merry Christmas and a Happy New Year

Přejeme vám ...
veselou Vánoce a šťastný nový rok

TODAY

Unit 26

1. PTEJ SE A ODPOVÍDEJ.

What day is it today? Look at number two!

1	2	3	4	5	6	7
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa

2. POSLOUCHEJ A ČTI.

It is seven o'clock in the morning.
 Kim is in the kitchen. She is sitting at the table. She is eating bread and some jam. She likes strawberry jam, it is sweet. But she doesn't like grapefruit jam, it is bitter. She is drinking apple juice. She doesn't like orange juice, it is sour.
 Kim's mum and dad are in the kitchen, too. Dad is making green tea for Dan and fruit tea for Kim. Mum is making sandwiches for the kids. They like ham sandwiches but they don't like cheese sandwiches.
 Dan is in the bathroom. He is cleaning his teeth and washing his face.
 Where is Ann? She is sleeping in the bedroom. She doesn't go to school.

Kim, Dan, hurry up! It's late.
 The school bus can't wait.

Now, the children are ready for school.
 They are taking a school bus.
 They aren't late.

It's Monday today.

3. TVOŘ OTÁZKY K TEXTU A ODPOVÍDEJ.

Is ...?
Are ...?

Does ...?
Do ...?

mum, dad, Kim, Dan, Ann, it, jam, juice
children, kids, mum and dad

today
jam
sweet
bitter
sour
sandwich

dnes
džem
sladký
hořký
kyselý
obložený chléb

Hurry up!
late
wait
ready for ...
take a bus
What day is it today?

Pospěšte! Honem!
pozdě
čekat
připraven na ...
jet autobusem
Jaký den je dnes?

54

MOJE ZÁLIBY

Lekce 12

5. PTEJ SE A ODPOVÍDEJ PODLE VZORU.

What game do you like?

Why?

I like ...

It's fun.
It's exciting.
It's easy.

tennis basketball chess football catch cards ice hockey

What game don't you like?

Why?

I don't like ...

It's boring.
It's difficult.
It's silly.

6. POSLOUCHEJ A ČTI. PŘIPRAV SI POVÍDÁNÍ O SVÉ SBÍRCE.

What do you like?

I like mugs.

These are my favourite mugs.
Where are they from?

The red and blue mugs are from the UK,
the green mug is from Ireland,
and the yellow mug is from the USA.

Look at this mug.
Where is it from? Guess!

fun
boring
exciting
difficult
mug

legrace
nudný
napínavý, vzrušující
obtěžný, těžký
hrnek

easy
silly
Ireland
Why?
Where is it from?

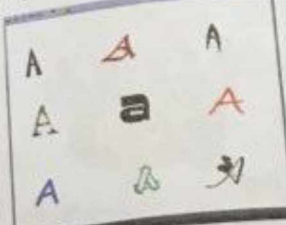
snadný, lehký
hloupý
Irsko
Proč?
Odkud je to?

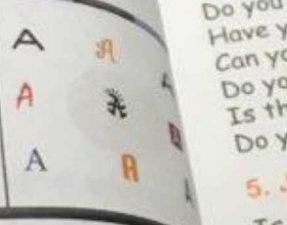
COMPUTERS

1. POSLOUCHEJ A ČTI.

Computers are very important things. They help people every day. They are in banks, offices, schools, shops, factories, hospitals and laboratories. What do computers do? There are a lot of programs you can use.

Ahoj! Hello! ¡Hola!	Salut! Hallo! Здравствуй!
--	--

You can type and print words, draw pictures, copy photos, do projects, read books, play or listen to music, watch films, learn languages, Maths and so on. Children like playing computer games and they are often better than their parents. On the Internet we can find a lot of interesting information.

2. KTERÉ ČINNOSTI NA POČÍTAČI UMÍŠ? PTEJ SE SPOLUŽÁKŮ.

What can you do on a computer? I can ... but I can't ...

3. ČTI VĚTY, VYBER SPRÁVNÉ SLOVO.

Computers **are** • **are not** very important.
 You **can** • **cannot** find computers in a hospital.
 Children are usually **worse** • **better** than their parents at computer games.
 People **can** • **cannot** draw pictures on the computer.
 On the Internet you can find a lot of interesting information in a very **long** • **short** time.
 Children **can** • **cannot** learn English on their computers.

important	důležitý	laboratory	laboratoř
thing	věc	print	tisknout
people	lidé	and so on	a tak dále
every day	každý den	interesting	zajímavý
office	kancelář	information	informace (jen j.č.)
factory	továrna	a lot of ...	hodně (něčeho)

11

V KOLIK HODIN?

Lekce 11

4. ZAHRAJTE SI HRU.

What's the time, Mr Wolf?

One o'clock.

What's the time, Mr Wolf?

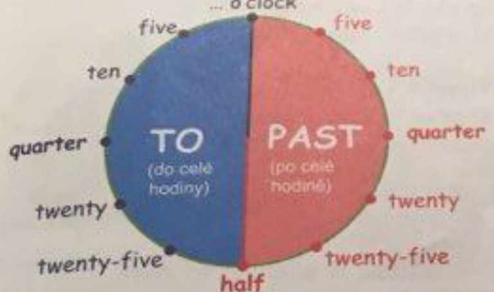
Three o'clock.

What's the time, Mr Wolf?

It's dinner time!

5. PAMATUJ SI, JAK SE URČUJE ČAS.

Tuesday	8.15 English
Wednesday	
Thursday	13.45 English

I have got English on Tuesday **at** quarter past eight AM and on Thursday **at** quarter to two PM.

6. POSLOUCHEJ A ČTI. NAUČ SE ŘÍKAT TEXT ZPAMĚTI.

There is a famous clock in Britain. You can find it in London, the British capital city. The Houses of Parliament have got a tall clock tower with a huge bell and a very big clock at the top. People often think that Big Ben is the name of the huge clock. But they are wrong. Big Ben is the name of the huge bell. You can hear it on the BBC, the famous British radio station.

famous	slavný	huge	mohutný
Britain, British	Británie, britský	hear	slyšet
capital city	hlavní město	station	stanice
tower	věž	parliament	parlament

25

HOW MUCH IS IT?

Unit 20

1. POSLOUCHEJ, UKAZUJ A ČTI.

I collect soft toys. I have got forty of them. My favourite toys are wild animals. I have got a tiger, a lion, a gorilla, a zebra, a camel, a hippo, and a monkey. My sister has got an elephant, a kangaroo, a parrot, a hippo, and a crocodile. She often goes to the toy shop with me. It is in our street opposite our house. We like going there but the toys are not cheap.

KOLIK

3. PROCVIČ

 camel
 monkey
 kangaroo
 crocodile
 lion
 hippo
 tiger
 parrot
 panda
 gorilla
 giraffe
 zebra
 elephant

2. POSLOUCHEJ. NAUČ SE ČÍST CENY V BRITSKÉ MĚNĚ.

1p a penny, one penny 10p ten pence, ten /pi:/ 99p ninety-nine pence ninety-nine /pi:/	£1 a pound, one pound £3 three pounds £3.22 three pounds twenty-two three twenty-two
--	--

100 p = £1

collect	sbírat	camel	velbloud
soft toy	plyšová hračka	monkey	opice
wild	divoký, volně žijící	elephant	slon
tiger	tygr	kangaroo	klokan
lion	lev	parrot	papoušek

hippo	hroch
crocodile	krokodýl
cheap	levný
pound	libra
pence	pence

42
56

Unit 1 New school, new life

Hi, I am Mia. I am 11 years old. I am half Czech and half British. My mother is from the UK. It's a big city but I live there. I am a student. My new school is Happy Kids. It's at 123 Main Street. My hobbies are reading, music and film. What about you?

V této lekci ...
 • objevíš krásy Londýna
 • se představíš novým spolužákům
 • budeš mluvit o své škole

Your challenge
 • natočíš se třídou video

VIDEO
 DVD 3

LET'S GO!
 1 Work in pairs. Look at the photos. Answer the questions. /
 Pracujte ve dvojicích. Prohlédněte si
 fotky. Odpovězte na otázky.
 a) Where is Mia's father from?
 b) Which city is it?

2 Watch the video. Which places
 can you see? Which not? /
 Podívejte se na video. Která místa
 vidíte? Která ne?

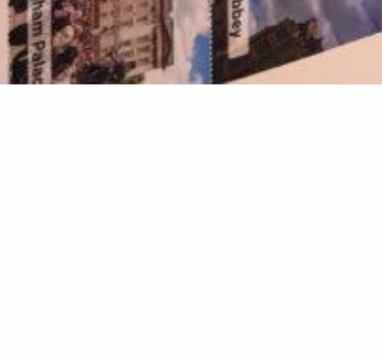

a) Big Ben

c) Tower Bridge

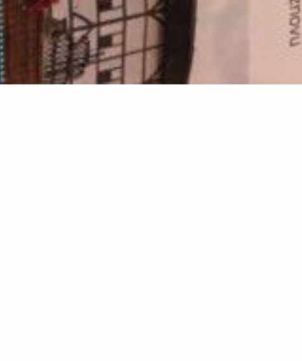
b) Westminster Abbey

d) Buckingham Palace

a) DONOLN EYE

b) WREOT OF LONDON

c) SHAKESPEARE

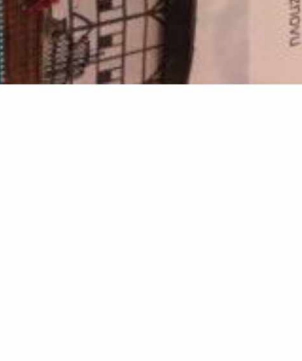
3 Watch the video again. Unscramble the words in black. /
 Podívejte se znovu
 na video. Seřadte správné názvy:

a) DONOLN EYE

b) WREOT OF LONDON

c) SHAKESPEARE

Unit 2 An American family

Hey guys! Go!
My name is Sarah. I'm from the USA. I am bilingual. I speak English and Czech. My mother is American. My father is from the Czech Republic. We live in New York City and have two children.

VIDEO
DVD: 8

V této lekci...

- se naučíš mluvit o své rodině
- se podíváš na video o známých osobnostech
- se naučíš popisovat vzhled

Your challenge

- vytvoříš postavy vlastního seriálu

LET'S GO!

1. Work in pairs. Look at the map and answer the questions. / Prácně ve dvojicích. Podívejte se na mapu a odpovězte na otázky.

a) Where is Sarah's mother from?
b) What is her hometown?
c) What is her father's hometown?

2. Watch the video again and answer the quiz. Choose a), b) or c). / Podívejte se znovu na video a odpovězte na otázky. Vyberte a), b) nebo c).

3. Unscramble the names of the places in New York. / Seřaďte názvy měst v New Yorku.

a) MNHAAATIN
b) CTNLRAE PARK
c) BTREIY ISLAND

Příloha 12: Christmas (Chit Chat)

